

SCHAKEL

Ledenblad van

SENIORENVERENIGING

— *Bladel* —

25^e jaargang nr. 7

augustus 2020

De Schouw, Emmaplein 2
5531 HM Bladel tel. 380433

Website:
Seniorenenverenigingbladel.nl

schakel@seniorenenverenigingbladel.nl

Uiterste inleverdatum kopij:
zaterdag 15 augustus

Oranjetipje

Geringelde smalboktor

Grasbij

Elzenvlieg

Bloedcicade

Grote Dansvlieg

Gewone doodgraver

Knollenbladwesp

Grote populierenhaantjes

Zwartpootsoldaatje

Icarusblauwtje

Colofon
SENIORENVERENIGING
Bladel

Redactieadres:
De Schouw
Emmaplein 2, 5531 HM Bladel
Rek.nr. NL06RABO0107500876
Contributie: € 23,00 p.p. per jaar

Familieberichten
SENIORENVERENIGING
Bladel

Overleden

3 juni Dhr A.J.M. (Albert) Corler 82 jaar
21 juni Dhr. M.J. (Michel) Kuijs 84 jaar
26 juni Dhr. H. (Henk) Withaar 85 jaar
14 juli Dhr. P.C.J. (Peer) van Avendonk 79 jaar
14 juli Dhr. J. (Jan) Tijssen 83 jaar
24 juli Mevr. M. (Miet) Fabrie-Meulenbroeks 95 jaar

Inhoud
SENIORENVERENIGING
Bladel

- blz. 1 Insecten in Bladel
foto's: Bas van Loon
- blz. 2 Familieberichten
Dankbetuigingen
- blz. 3 We gaan weer van start,
welkom terug!
- blz. 4 Mededeling 'Lezingen in oktober'
Digitale workshops 2020/2021
- blz. 5 De schildergroep
Wie woonde waar?
- blz. 6 In het hart van de Schakel
- blz. 8 Leestestje
- blz. 9 Blijf bewegen
- blz. 10 Uit de Mariahof
- blz. 11 Kleine Kroniek van Kempenland
Oud nieuws uit Bladel
- blz. 12 Activiteitenkalender 2020
Najaarstocht fietsgroep
- blz. 13 Leo en Lea
Advertentie Gielen
druk-print-webmedia
- blz. 14 Puzzelpagina
- blz. 15 Personalia
- blz. 16 Vaste activiteiten

Nieuwe leden

Mevr. J.A.G. (Jeanne) van de
Put-Baselmans
Dhr. H. (Henk) Stravers
Mevr. B.K.M. (Brigitte) Tijssen-Trenkwald
Dhr. J.E.M.A. (Jeroen) Daniëls

Merci

Hartelijk dank voor de fruitmand die door Harrie van Avendonk en Toon Daniëls bij mij thuis werd bezorgd, na een verblijf van 3 maanden in het M.M.C.-Veldhoven en de Dommelhoeve te Eindhoven.
Dit i.v.m. corona dat mij heeft getroffen.
Een zeer moeilijke periode waar ik redelijk van hersteld ben.
Nogmaals hartelijke dank voor de getoonde belangstelling.

Gerry Brandse

Hartelijk dank Seniorenenvereniging Bladel voor de mooie fruitschaal, die Toon Daniëls en Harrie van Avendonk kwamen bezorgen na thuiskomst uit het ziekenhuis.

Theo Baselmans

Graag wil ik de Seniorenenvereniging Bladel bedanken voor de ontvangen fruitschaal, gebracht door Harrie van Avendonk en Toon Daniëls, na mijn thuiskomst uit het ziekenhuis.

Jo van Avendonk-v.d. Zanden

We gaan weer van start, welkom terug!

10 regels waarmee we de leden van Seniorenenvereniging Bladel veilig houden.

Sinds 1 juli mag er weer meer in Nederland. Goed nieuws voor Seniorenenvereniging Bladel, want nu kunnen activiteiten weer opgestart worden. Als we samenkomen voor de gezelligheid en/of om deel te nemen aan een leuke activiteit, zijn we ook samen verantwoordelijk voor elkaars veiligheid. Daarom vindt u hieronder alles wat u moet weten om weer gezellig en veilig naar uw favoriete activiteit te komen.

1 Voor u van huis vertrekt

Hebt u de afgelopen 24 uur klachten gehad zoals: hoesten, neusverkoudheid, koorts/verhoging, benauwdheidsklachten? Of hebt u een huisgenoot met verhoging/benauwdheidsklachten? Blijf thuis! Dan kunt u niemand besmetten. Geen klachten? Dan bent u van harte welkom. Was vóór u van huis vertrekt goed uw handen met water en zeep.

2 Vervoer

Voor taxi's en personenbusjes geldt: een reservering en gezondheidscheck vooraf en een niet-medisch mondkapje zijn verplicht. In de auto (en ander privévervoer) geldt: een mondkapje wordt geadviseerd wanneer meerdere mensen, die niet tot hetzelfde huishouden behoren, in één auto reizen.

3 Bij binnenkomst

Seniorenenvereniging Bladel vraagt u bij binnenkomst een formuliertje in te vullen, de zogenaamde Gezondheidscheck. Hierop staat bij welke klachten u beter terug naar huis kunt gaan. Ook vult u uw naam en adres in. Mocht er zich een coronabesmetting voordoen, dan kunt u snel gewaarschuwd worden! De formuliertjes worden na drie weken vernietigd.

4 Op locatie, algemeen

Houd 1,5 meter afstand van elkaar, ook bij aanvang en na afloop.
Nies en hoest in uw elleboog.
Gebruik de handpompjes met desinfecterende gel die overal staan.
Volg de aangegeven looproutes.

5 Vaste zitplaatsen en beperkte doorstroom

We werken met vaste zitplaatsen tijdens zit-activiteiten (zoals schilderen) om de doorstroom te beperken. Dus neem plaats en blijf dan ook zoveel mogelijk (op 1,5 meter afstand van elkaar) zitten.

6 Bestellingen

Er wordt nog gewerkt aan een passende koffie/thee-voorziening.

7 Doorgeven en gebruik van materialen

Sinds 1 juli is het weer toegestaan om materialen door te geven. Denk aan kaarten, dart-pijltjes, sjoelstenen etc. Reinig tussentijds regelmatig uw handen. De organisatie reinigt de materialen regelmatig.

8 Toiletgebruik

Voor én na gebruik van het toilet handen wassen of ontsmetten. Ontsmettingsgel staat buiten voor de deur naar het toilet. Toiletten worden vaker schoongemaakt. (Er is per unit slechts één toilet te gebruiken.) Geef 'tegenliggers' de ruimte.

9 Samen doen

We geven al aan: we komen voor de gezelligheid bij elkaar. We zijn ook samen

verantwoordelijk voor ons aller veiligheid. Op de groene KBO-poster die in de ontmoetingsruimte hangt en die ook bij dit nieuwsbericht staat afgedrukt, leest u de regels nog eens na. Help elkaar ook! Merkt u dat iemand de regels vergeet of niet serieus neemt, herinner hem of haar er dan aan.

10 Rol coördinator

Tijdens de activiteit is de coördinator aanspreekpunt voor vragen over de regels en de naleving ervan.

Het bestuur

Mededeling 'Lezingen in oktober'

De werkgroep Scholing en Vorming is van plan om in **oktober** een thema-lezing te verzorgen die in twee middagen is opgesplitst, nl. op 15 en 29 oktober van 14.00 tot 16.00 uur.

Aangezien de coronacrisis telkens andere maatregelen vergt, doen we op tijd deze oproep, zodat u nu al kunt plannen.

Het thema is 'Zin geven aan het leven' en wordt gegeven onder leiding van Jacqueline van den Nieuwenhoven. Zij is al vele jaren werkzaam in de stervensbegeleiding en rouwverwerking via het Humanistisch Verbond en KBO.

Ze zal zich met het thema 'Zin geven aan het leven' vooral bezig houden met de betekenis die ieder mens aan het leven geeft. Wat is zinvol, wat streeft u na? Samen met de aanwezige deelnemers zal ze van gedachten wisselen over ons leven en haar levenservaringen eraan toevoegen.

In de Schakel van september/oktober volgt meer informatie over de inhoud.

Wilt u er graag bij zijn om aan deze gesprekken deel te nemen?

Noteer dan alvast de volgende data.

**Lezingen op 15 en 29 oktober,
2 donderdagmiddagen van 14.00 tot 16.00
uur. Met pauze. Consumpties € 0,50.**

**Aantal deelnemers: 12 tot ca. 25 personen,
met reservering vooraf (coronaregels).**

Het is de bedoeling dat u op beide bijeenkomsten aanwezig kunt zijn. Is dat niet het geval, dan mist u een deel van de besproken onderwerpen.

Reserveren is mogelijk na de bezorging van de september- of oktoberuitgave van de Schakel. Wij wensen u een prettige zomer toe !

Werkgroep Scholing en Vorming

Digitale workshops 2020/2021

Zoals elk najaar zal er een aantal digitale workshops worden gegeven. Helaas is het op het ogenblik nog niet te voorspellen of deze kunnen doorgaan in verband met het coronavirus. De beperkende richtlijn van de overheid betreffende de 1,5 m en andere beperkende maatregelen maken het moeilijk om nu al een compleet aanbod te realiseren met vastgestelde data waarop de leslokalen kunnen worden gereserveerd.

Uiteraard is het ook van belang te weten met hoeveel geïnteresseerden we te doen hebben. Na overleg met Johan Halman en Theo Raes is besloten om te starten met een inventarisatie van het aantal personen dat zich per workshop gaan inschrijven. De opgave willen we doen via de website van de seniorenvereniging, omdat de docenten de komende periode niet altijd telefonisch bereikbaar zullen zijn.

Ga hiervoor naar

<https://seniorenverenigingbladel.nl/> en klik in de blauwe balk op Cursussen en vervolgens op Computer.

Na deze inventarisatie kunnen we dan bepalen welke workshops doorgaan en tevens de leslokalen reserveren. Hierna worden dan de cursisten benaderd betreffende de data van de workshop(s) waarvoor ze zich hebben ingeschreven en of deze zullen plaatsvinden. We gaan er van uit dat, wanneer alles goed gaat, we een start kunnen maken vanaf half oktober.

Het is belangrijk dat u niet aarzelt met het digitaal inschrijven, zodat we weten met hoeveel cursisten we te maken krijgen. Het lesmateriaal van de workshops, die wel doorgang vinden, kan dan tijdig bijgewerkt worden naar de nieuwe stand van zaken. Verder wordt op de site aangegeven welke dagen en dagdelen zullen worden gehanteerd. Zorg wel dat u op het gekozen dagdeel gelegenheid heeft om mee te doen. Nogmaals ter verduidelijking: Er zal tijdig met u contact worden opgenomen of een workshop doorgaat of niet!

Tot ziens in het leslokaal.

Hugo Duran, Johan Halman en Theo Raes

De schildergroep

De schildergroep is voorzichtig weer begonnen (met inachtneming van de 1,5 m). Door het coronagebeuren lag het al die tijd stil. We zijn blij dat we in de vakantieperiode toch gebruik mogen maken van de ruimte in De Schouw.

Aan de muur is er iets nieuws bijgekomen, wat al die tijd heeft moeten wachten om opgehangen te worden.

Tegeltjeswijsheid

Ons clubje bestaat, helaas, nog maar uit 5 leden. Nieuwe leden zijn van harte welkom. Wie het schilderen of tekenen ook eens wil proberen, is van harte welkom op de dinsdagmiddag, van 13.30 tot 16.00 uur in De Schouw.

Informatie bij onze contactpersoon, Nellie Hendriks telefoonnummer 385939. Of loop gewoon eens binnen. Met inachtneming van alle regels kan dat!

Marijke Donders

Wie woonde waar?

Dit is op gezellige bijeenkomsten regelmatig aan de orde. Mensen halen graag herinneringen op en willen erover vertellen. Ze weten van personen, al dan niet nog in leven, en vertellen waar die gewoond hebben.

Ik las een boek over mijn geboortegrond. Iemand die er nu woont heeft een boek geschreven over welke mensen er vroeger in de omgeving hebben gewoond. Hij heeft vele interviews afgenomen om op die manier iets van de gezinnen te weten te komen en foto's te verzamelen. Het resultaat is een prachtig boek dat iedere betrokkene graag wil hebben. Inmiddels is hij bezig aan boek vier. Het zijn stuk voor stuk bestsellers.

Ook ik werd enthousiast en dacht direct aan de Seniorenvereniging Bladel en aan de Heemkundekring Pladella Villa. Bij onze vereniging zit veel kennis van vroeger en onze heemkundige vrienden weten wat boeken uitgeven is. Ik heb een gesprek gehad met Hugo Leijten over dit thema. Hij is de huidige voorzitter van Pladella Villa. Hij reageerde heel enthousiast. Onze conclusie laat zich raden: **“Dat moet in Bladel ook mogelijk zijn.”** Er zijn onder ons veel personen die veel van het vroegere Bladel weten en er ook graag over vertellen. Die mensen wil ik vragen om mee te werken aan een samen te stellen boek of boeken over de woongeschiedenis van Bladel van bijvoorbeeld 1950 tot 1980. Hoe we dat gaan inbedden in onze organisatie, dat zien we nog wel, voorlopig eerst maar eens inventariseren wie er belangstelling heeft om mee te doen.

Voel je je aangesproken, neem dan contact met mij op.

Jac van der Aa, telefoon 06 51586555
Email: j.aa6@upcmail.nl

van de Schakel

Een eeuw gezondheidszorg in Bladel (1693-1793) Aflevering 3

Eindelijk een eigen chirurgijn, Peter van de Water (1745)

Opnieuw had men een heelmeeester van elders moeten laten komen. Midden juni 1742 is in de schepenprotocollen ook met zoveel woorden vastgelegd dat er in Bladel geen chirurgijn was. Nota bene op verzoek van de molenaar van Son, Peter Monen. Nu moet er wel bij gezegd worden dat dat sloeg op de situatie in 1739, toen er in het gebied van de dingbank kennelijk medische handelingen uitgevoerd zijn door iemand uit Arendonk. Kosten waarvoor de Sonse molenaar later de rekening gepresenteerd heeft gekregen.

Vrijwel zeker hebben die te maken gehad met Dirk Gerrit Ivo uit Reusel, die in de zomer van

1739 verschrikkelijk aan het hoofd was toegetakeld toen hij in de hei bij het Beleven aan het turfsteken was geweest. Twee chirurgen uit Keizers Brabant, Johannes Leonardus van Pelt uit Turnhout en Machiel Gillis uit Arendonk, hadden hem toen eerste en verdere hulp verleend. Met

een technisch hoogstandje dat maar weinigen aandurfd, het trepaneren (= boren) van zijn schedel.

Hoe dan ook, een eigen chirurgijn zou voor Bladel geen overbodige luxe zijn. Lang heeft die ook niet meer op zich laten wachten. Vanaf 1745 komt Peter van de Water als zodanig in de bronnen voor, de op 11 januari van dat jaar nieuw benoemde vorster van de dingbank. Bijna twintig jaar lang is hij beide functies – vorster en chirurgijn – blijven uitoefenen, tot aan zijn dood in 1763. Soms alleen, maar vaak ook samen met collega-chirurgijns of doktoren uit de buurt. Al te veel vertrouwen moet men niet in hem gehad hebben. Zijn eerst bekende wapenfeit als chirurgijn is de lijkschouwing van Cornelis Monen geweest, nadat die begin juni 1745 in Reusel van een hooizolder te pletter was gevallen. Samen met de medicinae doctor Willem van Noordt uit Eersel, die net als secretaris Van Crullenberg getrouwd was met een meisje Van der Horst, waardoor beiden zwagers waren. De dokter had de visitatie gedaan, Van de Water de incisie (= insnijding).

De “roode loop” opnieuw in aantocht (1746)

Zoals eerder reeds opgemerkt waren augustus tot en met oktober gevreesde maanden voor wat betreft de dysenterie of “roode loop”. In 1746 was het weer eens raak in de Kempen. Toen de net in functie gekomen nieuwe Raad en Rentmeester-generaal der Domeinen in Brabant, Philip Willem de Schmeling (1745-1782), zich begin september voor de grote schouw der Domeinen in Eindhoven bevond had hij een delegatie uit Bergeijk op bezoek gekregen, die hem duidelijk had gemaakt dat drie van de gehuchten aldaar, de Witrijt, de Weebosch en de Berkt, inmiddels zwaar door de “loop” getroffen waren. De armste ingezetenen, zoals gewoonlijk, weer het ergste. Meerderen waren er al aan overleden. Velen leden er nog aan, uit gevaar voor besmetting door hun dorpsgenoten gemeden “als de pest”. Binnengebracht en verspreid was de ziekte waarschijnlijk door een van de dorpsgenoten die onlangs hand- en spandiensten had moeten verrichten voor een geallieerd legeronderdeel, – opnieuw was er een Successie-oorlog aan de gang, ditmaal de Oostenrijkse (1740-1748) – , dat gelegerd was te Breda.

Zelf was men geenszins bij machte de meest gewenste maatregelen te treffen en te bekostigen. De Schmeling had er daarom meteen een medicinae doctor en chirurgijn van een der naburige dorpen op afgestuurd om de stand van zaken op te nemen, terwijl de regenten werden aangespoord oppassers aan te stellen die voor de “subministratie

(=uitdeling) van soupes off ander voedzaam voetsel” moesten zorgen. Maar natuurlijk was er meer nodig. Medicamenten en ook beddegoed. Het zou niet overdreven zijn als men daar in Den Haag alvast een flink bedrag voor beschikbaar stelde, van f 200,-- of zoiets. Op 29 september 1746 is dat ook gebeurd. Mét de opdracht aan De Schmeling zich voor de verdere aanpak in verbinding te stellen met professor Daniel Mobachius Quaet. In 1724 in Leiden tot doctor in de geneeskunde gepromoveerd had deze zich nog in hetzelfde jaar gevestigd in Den Bosch, waar hij in 1730 werd benoemd op de leerstoel geneeskunde aan de Illustre School.

In de kapel van de Zoete Lieve Vrouw had hij vervolgens met een rede zijn ambt aanvaard. Tien jaar later zou hij grote faam verwerven door de wijze waarop hij samen met de Helmondse dokter Van den Grotenacker de “roode loop” in Helmond had weten te onderdrukken.

Ditmaal toonde Mobachius zich echter niet bereid zijn eigen persoon opnieuw aan gevaar bloot te stellen door de Kempen in te trekken. In gezamenlijk overleg met De Schmeling werd daar W.H. Muller voor aangewezen “stadts en Grootte Gasthuijs medicinae doctor in sBosch”. Samen met de reeds eerder genoemde Willem van Noordt uit Eersel, de zwager van Van Crullenberg, is deze daarop een aantal plaatsen in de Kempen afgegaan.

Bergeijk zowel als Eersel, want ook in laatstgenoemde plaats “grasseerde” (=woedde) de ziekte inmiddels met groot geweld. Omstandig heeft Muller de Raad van State laten weten waarin dat bestond. “In zeer besmettende en aanstekende roode, grauwe, gemengde, slijm-galagtige en andere teegenatuurlijke stoelgangen, verzeld (= vergezeld) met stinckende ende zeer vuilien aasem en groote benauwtheden en hartangsten, snijdende krimpingsen in den buijk en zwaere en moeilijcke perssingens in haer fondamenten, zonder iets van gevolgh te kunnen lossen dat haar aangebragt is”.

Veel slachtoffers vielen onder jonge kinderen net als onder de armen, die hun lot veelal onder onbeschrijflijke omstandigheden moesten ondergaan. “Liggende op een handvol kaf of halv verrot stroij en gedeckt met stukken van oude coornzakken of andere verrotte lompen”. In Eersel telde men 44 zieken en 13 doden. In Bergeijk 50 zieken. Aan de lijst van

overledenen aldaar werd nog gewerkt. Ook elders begon de ziekte echter te heersen. Het onlangs gevoteerde bedrag van f 200,-- was bij lange na niet toereikend om alle nood te lenigen.

Bladel nu echt besmet (1746)

In 1741 was de ziekte in Bladel nog enigszins binnen de perken gebleven. Deze keer zou het echter anders uitpakken. Aan het gemeentebestuur heeft het niet gelegen. Dat zal beslist de voorzorgsmaatregelen van oktober 1741 weer van kracht hebben verklaard, die trouwens ook door Reusel werden overgenomen. Toch vielen er binnen de kortste keren meer dan tien doden, terwijl bijna één op de drie inwoners besmet raakte. Reden te over voor de schepenen opnieuw een buitengewone vergadering te beleggen waarin de geneeskundige verzorging geregeld werd. Logisch dat daarbij deze keer aan Willem van Noordt gedacht werd die samen met doctor Muller al meerdere besmette plaatsen had bezocht. Zo snel mogelijk diende hij aan de slag te gaan. Daarbij geassisteerd door de eigen dorpschirurgijn, Peter van de Water.

Secretaris Van Crullenberg diende ook Raad en Rentmeester-generaal De Schmeling op de hoogte te stellen. Om zo de nodige financiële tegemoetkomingen in de wacht te slepen. Dat die mogelijkheid er was had men inmiddels van de naburige dorpen begrepen.

Wie er het oude Register van Overlijden van Bladel en Netersel over de jaren 1720-1810 op naslaat zal bemerken dat het op 4 oktober 1746 opgegeven aantal van twaalf doden precies klopt. Daar is het echter niet bij gebleven. In de nog resterende dagen van oktober zouden er nog eens negentien bijkomen. Ze hier allemaal op te noemen heeft geen zin.

Voor twee van hen moge echter een uitzondering worden gemaakt. Leenaert en Reijnier Danckers, de twee gasten die in 1742 Jan Adriaens hadden gadeslagen toen die zijn schaapshond had willen leren apporteren. Van het ene op het andere moment was die toen uit het leven weggenomen. Nu waren ze zelf aan de beurt. Leenaert op de 6de oktober, Reijnier op de 28ste.

Verrichtingen van Peter van de Water

In 1745 was Peter van de Water zijn loopbaan als chirurgijn begonnen met een gerechtelijke lijkschouwing. Van iemand die van een

hooizolder was gevallen. Talloze malen is hij nadien nog voor soortgelijke karweien moeten komen opdraven, vaak meerdere keren per jaar. Of het nu oudjes, kinderen of mensen in de kracht van hun leven betrof. In 1750 bijvoorbeeld was eerst Joost van de Paal uit Netersel aan de beurt (10 mei), daarna Joost van Hooff uit Bladel (30 juli), maar die was ook al 70, en tenslotte Willem Bruijninx (20 oktober). Alle drie op een gewelddadige manier aan hun einde gekomen. Tussendoor (16 juni) was hij ook nog bij Bastiaen van de Vliet geroepen, maar die was tenminste niet aan zijn verwondingen bezwaken, zodat hij ook zelf verslag heeft kunnen doen van wat hem overkomen was.

Soms had hij de dood van jonge kinderen vast te stellen. Ofwel omdat ze verdronken waren (kind van Peter Adriaens op 28 oktober 1752, kind van Jan van der Heijden, "in een plukselkuij", op 7 oktober 1757), of omdat er eentje onder een mestkar terechtgekomen was, "waardoor het kint onder het mest was gestickt" (kind van Matthijs Lievens op 19 december 1760).

Aan een chirurgijn die alleen maar de dood vast kon stellen, met hoeveel omhaal van geleerde woorden ook, had men echter niet zoveel. Nu zal Van de Water zich ongetwijfeld ook beijverd hebben om zieken in het dorp er weer bovenop te helpen, maar juist die verrichtingen hebben nauwelijks sporen in de bronnen achtergelaten. Over uitzonderingen op die regel het volgende. In 1747/48 heeft hij twee gulden gebeurd "voor 't meesteren van 't oogje" van Jenneken Thomas van der Heijden en maar liefst twaalf gulden en tien stuivers "voor 't genesen vanden arm" van Dirk Roumantels.

Peter van der Horst is toen nog "met het waeter vanden opgemelten Dirk Roumantels" naar de dokter in Turnhout geweest. Als leek ontgaat me het verband tussen die arm en dat water. Hippocrates schijnt zeer overtuigd geweest te zijn van het belang van urine-onderzoek, maar in later eeuwen is de uroscopie (=piskijkerij) ontaard tot je reinste kwakzalverij.

Bekend is het verhaal van de wonderdokter die aan de urine van een patiënt kon zien dat hij van de trap gevallen was, maar schijnbaar fout raadde toen hij moest zeggen van hoeveel treden dat gebeurd was. Tot de patiënt hem kwam vertellen dat de diagnose juist was

Piskijker

geweest, omdat hij onderweg naar de dokter urine kwijt was geraakt. Een hoeveelheid die precies overeen kwam met het aantal misgeraden treden!

Bij het controleren van de rekeningen moet het de toezichhouders beter hebben geleken de chirurgijn voortaan een vaste jaarwedde voor de medische verzorging van de armen te geven. Eentje van bescheiden omvang, niet hoger dan acht gulden. Net zoveel als de schoolmeester jaarlijks kreeg voor het leren van de arme kinderen. Ingaande Pasen 1751.

Tot aan zijn dood is Van de Water dat bedrag ook steeds blijven ontvangen. Die zou komen op 26 april 1763. Kort nadat hij samen met zijn vrouw Allegonda Versteegen zijn testament had gemaakt (15 maart 1763). Met die diagnose heeft hij er dus niet al te ver naast gezeten. *(wordt vervolgd)*

Bron: Jan Hagen, "Een eeuw gezondheidszorg in Bladel (1693-1793), speciaal ten tijde van de roode loop", in: Jaarboek Heemkundige Kring Pladella Villa, Deel IV, 1993, p. 50-103;

Bewerking: Ben Holleman

Leestestje

Hieronder een leestestje, wel doen wat er staat. Het is echt een testje en geen grapje.

Tel het aantal 'F-en' in de volgende tekst :

FINISHED FILES ARE THE RESULT OF YEARS OF SCIENTIFIC STUDY COMBINED WITH THE EXPERIENCE OF YEARS

Hoeveel? De oplossing in de volgende Schakel.

Sjef Wilting

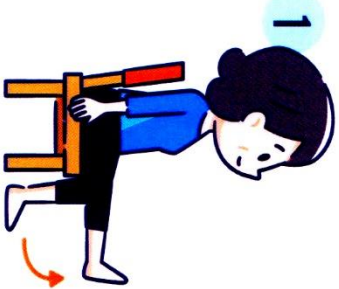

BLIJF BEWEGEN

We dagen u uit om dagelijks te bewegen om veel stil zitten te voorkomen. Bewegen is goed. Meer bewegen is beter om gezond, vrolijk en fit te blijven.

Let goed op u zelf en op elkaar

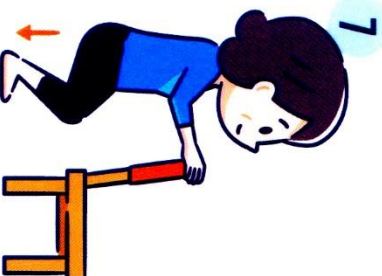
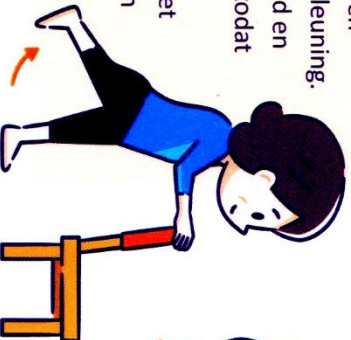

- Krachttoefening**
1. U zit op de stoel met gebogen armen waarbij de handen tegen elkaar aan zijn voor het hart.
  2. Laat de ellebogen naar buiten wijzen en duw de handen 15 tellen krachtig tegen elkaar.
  3. Blijf doorademen tijdens het duwen.

6

Balansoefening

1. Ga achter de stoel staan met de voeten op heupbreedte en beide handen op de rugleuning.
2. Til een voet van de grond en kijk naar een vast punt zodat u in balans blijft.
3. Oefen dit 15 tellen op het rechterbeen en 15 tellen op het linkerbeen.

8

Deze oefening is bedoeld ter ontspanning en het verminderen van stress.

1. Leg uw handen op uw buik.
2. Adem in door uw neus.
3. Adem uit door uw mond.
4. Herhaal dit een aantal keer.

Uit de Mariahof

Renovatieperikelen in Huize Kempenland

Op en om Huize Kempenland is het een drukte van belang. Aan de aanleunwoningen wordt de laatste hand gelegd. Weldra zullen de gordijntjes voor de ramen wapperen.

Er zijn nieuwe wegen gebaad om ongehinderd een uitstapje te wagen. De heer Verhagen kan vanuit zijn werkkamer mooi een oogje in het zeil houden.

Maar ook Mariahof in Reusel maakt zich op om onze mensen met open armen te ontvangen. Het zal ook daar straks goed toeven zijn. Mooie grote kamers, met douche en wc. Een prachtige recreatiezaal die tevens dienst zal doen als kapel. Het lijkt me echt een huis om je in thuis te voelen. Echt knus, net een groot huisgezin. Onze naaste burens, waar we ook graag op bezoek zullen gaan.

Diegenen die hier blijven zullen een beetje een nomadenbestaan gaan leiden. Trekkersvolk, het worden een paar plezante jaartjes voor jullie. Hou je goed!

De nomaden hebben hun bezittingen al gebundeld, klaar voor vertrek. Nou hoor ik zo hier en daar al fluisteren: "Ikke nie. Ik blijf hier lekker zitten. Het zal mènne tèt wel duure. Vur mèn hoeft het allemaol nie."

Mensen houden zo graag het oude vertrouwde vast. Maar ook hier zal de bezem door gehaald worden. En de heer Verhagen zal, zoals destijds Mozes, zijn volk door de woestijn geleiden. Als hij met zijn staf slaat zullen de bouwvakkers zich in rijen opstellen om hem en zijn volgelingen door te laten. En zo zal men van het een naar het ander trekken, om tenslotte in het beloofde land aan te komen. Troost u, het zal geen zeven jaar gaan duren, alhoewel een muggenplaag er in deze tijd van het jaar wel inzigt.

Huize Kempenland lijkt wel een bijenkorf. Het gonst er van jewelste en het bijenvolkje lijkt hier en daar een beetje uit zijn doen. De werkbijen vliegen af en aan. Van Bladel, met een schuine boog over het bos, naar Reusel en weer terug. Zelfs de koningin durft haar korf af en toe te

verlaten en heeft in Reusel haar bijzetkorf geïnstalleerd.

De keuken draait op volle toeren en onze chef-kok heeft het al aardig op rolletjes lopen.

Elke middag rijdt Toon Daniëls met een volle bus eten op Reusel aan. Achtervolgd door een troep hongerige meeuwen, die nu ook twijfelen tussen weggaan of blijven.

Wordt de renovatie niet wat te ver doorgetrokken?

Bij afdeling 2 staat al wekenlang een fiets met alleen maar een achterwiel. Het voorwiel is in geen velden of wegen te bekennen. Het stuur leunt troosteloos naar voren, alsof het treurt over dit zeer laag bij de grondse gedoe.

Acrobaten in Huize Kempenland? Of zijn ze wat baldadiger aan het worden?

Nee, het ligt even anders.

Onze nieuwe bewoner, de eenennegentigjarige mijnheer Huisin'tVeld, is een man die niet graag risico's neemt. Hem zullen ze geen loer draaien door zijn fiets mee te nemen. Hij haalt het voorwiel er gewoon uit en zet het op zijn kamer. Punt uit!

Het diamanten paar van Summeren-Damen in 1987

De familie van Summeren zat met hoog water heb ik vernomen. Ze waren beneden gaan eten en toen ze terug op de kamer kwamen voelden ze nattigheid. Het water stond net nog niet aan de lippen, maar er was toch een behoorlijke overstroming. Dat was even schrikken.

Renovatie?

Nee. Wat bleek? Het kraantje stond nog open. Pech hebben. Dat werd een dagje hozen voor de familie. Maar het zonnetje scheen en nog diezelfde dag konden ze 's avonds over het droge naar bed.

Verder is het personeel begonnen met lange afstanden te lopen. De ruilverkaveling is een

langgerekt begrip. Hier en daar staan er kamers leeg. De afdelingen beslaan een groter gebied dan voorheen.

Mijnheer Verhagen zal er nog de minste moeite mee hebben. Die is immers jaren geleden al begonnen met trainen. We horen er nog van.

*Cor Tijssen-van Lierop,
De Beiaard, 1989.*

1956

Bergeijk voltooit de aansluiting op het elektriciteitsnet in de buitenwijken.

In Bladel wordt het Wit-Gele Kruisgebouw officieel geopend en ingezegend.

In Eersel wordt de landweg naar Bergeijk verhard.

Hoogeloon c.a. krijgt als eerste gemeente in het land straatverlichting op hoge lichtmasten met Philips spiegelarmaturen.

In Hooge Mierde viert de markante parochieherder pastoor Muselaers zijn 40-jarig priesterfeest.

In Luyksgestel houdt het comité kermiskoers 'Int hemd' voor de eerste keer de nog steeds populaire reepwedstrijden.

In Reusel wordt het propaangasbedrijf feestelijk geopend.

Riethoven besluit samen met buurgemeente Waalre een betonnen brug over de Dommel nabij de Volmolen aan te leggen.

Vessem: de weg Vessem-Knegsel wordt verhard.

Westerhoven bouwt een dokterswoning op voorwaarde dat de dokter er tien jaar blijft wonen.

1957

In Bergeijk wordt het grootste Merovingische rijengrafveld van Zuid-Nederland opgegraven. Mgr. Bekkers zegent in Bladel de nieuwe ULO-school in.

In Eersel gaat de R.K. HBS voor de Kempen – het latere Rythoviuscollege – van start met 42 leerlingen.

Hoogeloon laat het gemeentehuis restaureren.

De reidansclub van de Boerinnenbond van Hooge Mierde haalt de eerste prijs op de kringssportdag in Bladel.

In Luyksgestel schenkt aannemer Vervoort een altaar voor het processiepark achter de H. Kruiskapel.

In Reusel wil de caféhoudersbond het sluitingsuur van herbergen en tapperijen verplaatsen van elf uur naar middernacht.

In Riethoven opent Mgr. Bekkers het Polvokamp, een vakantiecentrum voor Eindhovense jongeren.

De Willibrorduskerk van Wintelre wordt van centrale verwarming voorzien.

Westerhoven trekt 210 gulden uit om de pas aangestelde verkeersbrigadiertjes van uniformen te voorzien.

(wordt vervolgd)

Bron: Wim Lavrijsen, 'Zorgzaam en bedrijvig: veertig jaar sociale werkvoorziening in de Kempen'; Bladel, 1996.

Aflevering 1

Uit de Sint-Jansklokken van 8 augustus 1959

Interparochieel Ziekentriduüm te Bladel werd een groot succes

Met een hart vol dankbaarheid hebben ongeveer 60 mensen de plechtige sluiting bijgewoond van het ziekentriduüm in Bladel. Uitgaande van het Sociaal Charitatief Centrum is het ziekentriduüm, dit prachtige initiatief, op lofwaardige wijze verwezenlijkt door een apart daarvoor gevormd comité.

Met medewerking van de EHBO-afdelingen en wijkverpleegsters uit alle deelnemende dorpen wist dit comité tot een perfecte organisatie te komen. Parochianen uit de verschillende dorpen, die door ziekte of invaliditeit moeilijk de zondagsmis kunnen bijwonen, hebben hierdoor enkele zeer gelukkige dagen beleefd. Zij geraakten op deze wijze enkele dagen uit hun isolement. Zij ondervonden opnieuw hun verbondenheid met de grote katholieke gemeenschap.

Ieder stond voor hen klaar. Particulieren reden hen met auto's af en aan. Verpleegsters voorzagen in al hun behoeften. In één woord: dit ziekenriduüm leerde hen wat de naastenliefde vermag. Leider van het triduüm was de Zeereerwaarde Heer Woestenberg OFM.

Zegening der zieken met het Allerheiligste.

Om 10.00 uur begon deze de dag met een Heilige Mis. De zieken volgden deze H. Mis op rustbedden of in leunstoelen. Nadien serveerde men in de kerk koffie met cake en de heren rookten er hun sigaar, zodat voor niemand de tijd tot aan de eerste conferentie lang viel.

Deze begon om half twaaf. Om half een werden allen naar het jeugdhuis vervoerd om daar het middagmaal te gebruiken. Vermeldenswaard is hierbij de kleine bijzonderheid dat de diëetpatiënten kenbaar waren aan rode of blauwe strikjes. Het zijn de kleine dingen die een organisatie doen slagen of mislukken. Na tafel was er voor hen die er behoefte aan hadden gelegenheid tot rust. Voor de anderen werd dit het recreatie-uurtje.

Hierna volgden nog een conferentie en het H. Lof met ziekenzegen. Gelukkige dagen zijn

gauw voorbij. Maar in de herinnering zullen deze triduümdagen blijven voortduren. Bij allen voor wie zij werden georganiseerd, maar ook bij hen die er het werk voor deden. Want op dit niveau blijft geven altijd mooier dan ontvangen.

'n Triduüm is een driedaags godsdienstig evenement.

Ben Holleman

Activiteitenkalender 2020

datum	activiteit
3 oktober	Koersbaltoernooi Kringen Hapert
9 oktober	Kringenkampioenschap Jeu de Boules
24 en 25 oktober	Voorronden kringenkampioenschappen biljarten driebanden
31 oktober	Finales biljarten driebanden
4 november	Bonte middag
16 december	Groendeco Kerst
23 december	Kerst-/winterviering

Vanwege de coronapandemie kunnen nog datums van activiteiten veranderen.

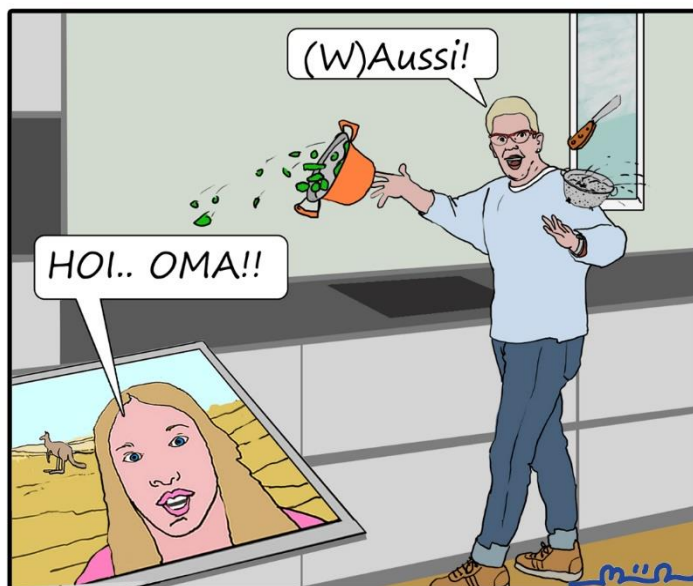

Najaarstocht fietsgroep

Er wordt geen najaarstocht georganiseerd. Vanwege de corona en de 1,5 m afstand is het niet te doen om te reserveren bij horecagelegenheden. Ook zijn we afhankelijk van het weer en om dan weer op te schuiven naar een andere datum en opnieuw te reserveren geeft teveel problemen voor de organisatie en horeca.

Wel wordt er op dinsdag- en donderdagmiddag gefietst vanaf De Schouw. Dan is er een afstand van ongeveer 40 km.

Sjef Wilting, Cor v.d. Heuvel

Een **tablet** is een kleine computer. Handig om dingen op te zoeken, spelletjes op te doen of mee te beeldbellen. Voor meer informatie gaat u naar: www.langerthuis Kompas.nl of bel 088 245 77 95

giELLEN
DRUK PRINT WEBMEDIA

Bucht 6, 5571 CW Bergeijk | T: 0497 551 777 | I: info@gielen.nl | W: www.gielen.nl

DRUKWERK

PRINT

ONLINE

ONTZORGEN

DTP-STUDIO

WEEKBLADEN

Puzzelpagina

Oplossing vorige puzzel

MINPUNT VANOUDS
 KEU GENOT END
 K BRY LID KRO E
 NM ESP P ULO DG
 IEME OTTER STRO
 ETA ALI SKI REI
 ZELF ENGTE RINS
 ER OEN N RIO ST
 R ING LOL NOR E
 BED GEEUW MAT
 OERSAAI BEDSTEE

Winnaar vorige Prijs Boggle:

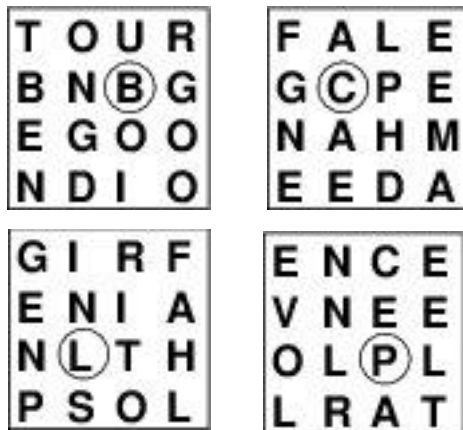
José Jansen

Oplossing vorige boggles

Bezoekregeling – Terrasweer
 Vakantieplannen - Versoepeling

Boggles

Start bij de omcirkelde letter en vind een Franse vakantiestreek door steeds naar een naburige letter te gaan. Elke letter mag slechts één keer gebruikt worden.

Oplossing Boggles:

- 1 ..... (9 letters)
 2 ..... (9 letters)
 3 ..... (11 letters)
 4 ..... (8 letters)

Naam: .....

Adres: .....

HORIZONTAAL:

- 1.opgeld; vruchtendrank 2.opbergmap;
 als onder 3.spoorstaaf; geweven band
 4.onderzoeksinstituut; vertegenwoordiger
 5.wilde haver; kloosterzuster; en omstreken
 6.gebouw in Amsterdam; Greenwich Mean
 Time; voegwoord 7.onheilsgodin; grote
 broeikas 8.rijschool; nummer 9.ongebonden
 stijl; sprakeloos.

VERTICAAL:

- 1.slagader; onheil 2.projectiel; voertuig
 3.zwakzinnigheid; numero 4.kort geleden;
 Eerwaarde Zuster 5.paardenras; Griekse
 letter 6.het Oosten; opschudding
 7.voegwoord; achter 8.kienspel; bladader.

	1	2	3	4	5	6	7	8	
1									1
2									2
3									3
4									4
5									5
6									6
7									7
8									8
9									9
	1	2	3	4	5	6	7	8	

Prijs Boggles

Seniorenvereniging Bladel verloot onder de
 inzenders van de juiste oplossing een gratis
 deelname voor twee personen aan onze
 activiteit 'Uit eten met Seniorenvereniging
 Bladel'.

Inleveren **vóór 15 augustus** in De Schouw.

PERSONALIA

Bestuursleden

Voorzitter

Paul van de Weijer pvdweijer@live.nl – tel. 06-53475390

Secretaris

Henk Heesterbeek tel. 384186

HenkHeesterbeek@SeniorenverenigingBladel.nl

Tweede secretaris vacature

Penningmeester

Jac van der Aa j.aa6@upcmail.nl – tel. 06-51586555

Overige functies met hun bestuursleden

Coördinatie diensten

Martin van Gompel gompelmartin@yahoo.com - tel. 387186

Ledenwerving, rouw en jubilea

Francy Stevens tel. 06-25038096

FrancyStevens@SeniorenverenigingBladel.nl

Belangenbehartiging

Piet Hendriks paw.hendriks@hetnet.nl - tel. 385061

Algemene activiteiten

Corrie van der Kolk cpals44@hotmail.com - tel. 384354

PR en communicatie

Giel Verbeek g.verbeek21@chello.nl - tel. 06-51211003

Scholing en Vorming

Gerard Moeskops gerard@moeskops.info - tel.06-40402694

Zomeractiviteiten en reizen

Thea Rosch thearosch@gmail.com - tel. 06-51284739

Meer bewegen voor ouderen

Jan Evers j.evers50@chello.nl - tel. 384592

Ledenadministratie - Opzegging lidmaatschap

Gaat u verhuizen? A.u.b. tijdig doorgeven aan

Henk van Winkel tel. 360700

Ledenwerving, rouw en jubilea

Francy Stevens tel. 06-25038096

Jos Leermakers tel. 385035

Redactie Schakel en Website

Giel Verbeek tel. 06-51211003

Werkgroep Biljarten

Martin van Gompel, coördinator tel. 387186

Toon Daniëls, beheerder tel. 06-33635356

Klussendienst

Gust van de Put tel. 381031

(Tussen 9.00 uur en 12.00 uur op di./wo./do.)

Vervoersdienst

Elly Spijker tel. 06-50851993 of 382971

PC Hulpdienst

Hugo Duran tel. 591515

b.g.g.: Henk van Winkel tel. 360700

Gastvrouwen/heren

Rita van den Oetelaar tel. 383540

Vacature

Beheerders

Louis Wouters (ma/di/do) tel. 384311

Henk Ansems (ma/di/do) tel. 384469

Walter Wouters, huismeester 06-20977357

Winterdienst/boodschappendienst

Miet van Steensel tel. 383086

Uit eten met Seniorenvereniging Bladel

Toon Daniëls tel. 06-33635356

Joke Schellekens tel. 06-16465318

Ria Verspeek tel. 06-11422011

Bezoekgroep

Corrie Spoelstra tel. 06-40448595

corriespoelstra@gmail.com

Attentie

Kent u iemand die 5 dagen in het ziekenhuis

heeft gelegen en pas ontslagen is? A.u.b. doorgeven aan

Harrie van Avendonk tel. 387656

Toneel

Nell Lavrijsen tel. 06-11116929

Ria de Punder tel. 681676

Vertrouwenspersoon

Marcel Houben tel. 383310

Bezorgklachten Schakel: Francy Stevens

FrancyStevens@SeniorenverenigingBladel.nl

Ouderenadviseurs

Deze worden gefaciliteerd door Seniorenvereniging Bladel

maar werken onafhankelijk.

Wim Spijker tel. 382971

Mariet Verdaat tel. 382919

Adri Stevens tel. 06-46141517

Piet Hendriks tel. 385061

Giel Verbeek tel. 06-51211003

Clïëntondersteuners WMO

Mariet Verdaat tel. 382919

Piet Hendriks tel. 385061

Giel Verbeek tel. 06-51211003

Thuisadministrateurs

Piet Hendriks tel. 385061

Arno Lablans tel. 383664

Belastinginvullers namens KBO-Brabant

Arno Lablans tel. 383664

Ton Heesterbeek tel. 384210

Cor van Pelt tel. 384103

VASTE ACTIVITEITEN (NA CORONA)

Biljarten in D'n Opstoot		contactpersonen	tel.nr.
Elke dag van 9.00 tot 21.00 uur		Martin van Gompel	387186
(Voorheen Praktijkschool, Burgemeester Goossensstraat 48)		Toon Daniëls	384573
Indoor-jeu de boules 't Buutje		Cor van den Heuvel	06-27577274
Maandag t/m vrijdag van 10.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur		Toon Daniëls	06-33635356
(Voorheen Praktijkschool, Burgemeester Goossensstraat 48)			
maandag			
volksdansen	09.00 – 11.15 uur	De Schouw	Rita van den Oetelaar 383540
zangkoor	13.00 – 14.15 uur	De Schouw	Anneke Strik 381870
hobbyclub	14.00 – 16.00 uur	D'n Durloop	Manon Smeets 06-12790411
kaarten	14.25 – 17.00 uur	De Schouw	Geert Peskens 382804
linedance	19.00 – 21.00 uur	De Schouw	Rita van den Oetelaar 383540
dinsdag			
koersbal	09.45 – 11.30 uur	Den Herd, Sniederszaal	Henk Adriaansen 384446
fietsen	13.00 – 17.00 uur	Vertrek bij De Schouw	Cor van den Heuvel 06-27577274
tekenen/schilderen	13.30 – 16.00 uur	Tussenzaal	Nellie Hendriks 385939
stoelgym	13.45 – 14.45 uur	De Schouw	Rob Verhoeven 381007
gymnastiek	15.00 – 16.00 uur	Den Herd, Sniederszaal	Francy Stevens 06-25038096
linedance	19.00 – 21.00 uur	De Schouw	Rita van den Oetelaar 383540
woensdag			
wandelen	09.00 – 12.00 uur	Vertrek per auto bij De Schouw	Jeanne Hendriks 385061
buurtgroep	10.00 – 12.00 uur	De Schouw	Bianca Morsink 06-55113098
jeu de boules	10.00 – 12.00 uur	Bij Den Herd	Piet Veron 384373
			Janus Vermeulen 384561
yoga	10.45 – 11.45 uur	Gagel 8c Hooge Mierde	Nellie Hendriks 385939
soos (oktober t/m april)	14.00 – 16.00 uur	De Schouw	Sjef Wilting 06-12272931
donderdag			
gymnastiek	09.00 – 10.00 uur	Den Herd, Sniederszaal	Francy Stevens 06-25038096
gymnastiek	10.00 – 11.00 uur	Den Herd, Sniederszaal	Francy Stevens 06-25038096
gymnastiek	11.00 – 12.00 uur	Den Herd, Sniederszaal	Francy Stevens 06-25038096
yoga	11.15 – 12.15 uur	De Schouw	Nellie Hendriks 385939
fietsen	13.00 – 17.00 uur	Vertrek bij De Schouw	Cor van den Heuvel 06-27577274
waterymnastiek	13.45 – 14.30 uur	Zwembad Bladel	secretariaat 387003
vrijdag			
tai chi	09.00 – 10.00 uur	De Schouw	Toos Kneefel 384470
jeu de boules	10.00 – 12.00 uur	Bij Den Herd	Piet Veron 384373
			Janus Vermeulen 384561
waterymnastiek	11.15 – 12.00 uur	Zwembad Bladel	secretariaat 387003
waterymnastiek	13.00 – 13.45 uur	Zwembad Bladel	secretariaat 387003
overige activiteiten			
kienen: donderdag			
3 september	13.30 - 16.00 uur	De Schouw	Maria Groenen 844145